

בלבבי משכן אבנה

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231

דע את ביטחונך | בטחון יסודי | שו"ת

תשובה: ודאי שאין זו טעות! אדם שיצליח באופן מעשי, באמת ובכנות, לבטוח ביטחון גמור שרצונו יתקיים. אכן רצונו יתקיים. הגם שהוא ניגש באופן פתאומי, רגעי או תקור־פתי, להתפעם, להתלהב, להתלהט ולהתעורר עם נפשו לה־תחזקות בתעצומות ביטחון. אם אכן יצליח להעמיד תוקף עז של כוח ביטחון, עשוי כוח זה לפעול את משיכת השפע או הישועה, עליו הוא בוטח באמת ובתמים שיבוא. הוא נדבק ברצון במדרגת 'צינור', ומשם השפע נמשך אליו. ברם, כפי שהתבאר בפרק הקודם, ההצלחה שלו לגייס כוחות להידבק בכך שרצונו ודאי יתקיים, נובעת מכך שהוא חש תחושת אמת פנימית כי הדבר לו הוא זקוק, הינו צורך של עצם נפשו. ואם כן, הרי הקב"ה הוא זה שהניח לחסר להיווצר אצלו, וגם חקק והכין לו את המילוי. רק מחמת כן, ההידבקות בצינור מצליחה למשוך את השפע, שהקב"ה רצה וגזר להכין לו. ממילא, שוב הגענו לביורר ולהבנה כי המציאות הינה - שרק רצונו ית"ש הוא שיתקיים (ולא שהיה כאן רצון מחודש מצד האדם, שיצא לפועל על אף שלא נגזר עליו מלפנים). אולם החיסרון בגישה זו הינו, שאדם כזה מגיע לשפע בדרך עקיפה של הידבקות בצינור, חלף הדרך הישירה של הידבקות בבעל הרצון. אנשים בוחרים בגישה זו, מחמת התפיסה החיצונית כי הביטחון הינה מערכת לעצמה, וכשצריכים - משתמשים ומקבלים.

בפרק זה ביארנו כי האופן לעסוק בביטחון מתוך התעוררות פתאומית, אינה התפיסה הפנימית והעמוקה של מידת הביטחון. לא זוהי הגישה השורשית והדרך היסודית לבנות את כוח הביטחון בנפש האדם. לעולם, הגישה לתקן ולבנות כוחות נפש יסודה - עבודה בשורשי הכוחות. שורש כוח הביטחון הוא ההידבקות וההצטרפות לרצון הבורא כמהלך חיים. הפועל היוצא של הצירוף לקומת הרצון הוא מידת ביטחון בנויה ומיוסדת, שהאדם מאמין, יודע, חש ומרגיש כי רק רצונו ית"ש הוא היוצא מהכוח לפועל, הוא בלבד עשה עושה ויעשה לכל המעשים, ואין שום פגע רע או מאורע שנ־עשה נגד לרצונו. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך.

שאלה ה': נראה שעל פי דברי הרב כי הדבקות ברצון והביטחון שורשם אחד, אפשר לבאר את דברי המשנה באבות 'עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו', כך: אם אתה עושה את רצונו כרצונך. כלומר, שהרצון של הקב"ה הוא נעשה הרצון העצמי שלך. ממילא יש לך ביטחון שהקב"ה יעשה רצונך כרצונו.

תשובה: אכן, יש מרבותינו שדרשו את הפסוק 'רצון יראיו יעשה' - לא כפשטות ההבנה, שכביכול הקב"ה עושה את מה שיראיו רוצים. אלא עומק הפירוש הוא, שהקב"ה עושה את עצם הרצון של יראיו, הוא מכון את רצונם לרצות את רצונו. היופי הוא, כי שני הפירושים הללו נובעים משני נקודות מבט של החילוק בתפיסות מהות הביטחון שהגדרנו: לפי מדרגת ענף הביטחון - שרצונו ודאי יתקיים, הפסוק מתפרש כפשוטו - שהקב"ה ממציא ליראיו את מה שהם רוצים. לפי מדרגת שורש הביטחון - שרק רצונו של הקב"ה יתקיים. הפסוק מתפרש לפי עומקו, הקב"ה עושה שיראיו ירצו את מה שהוא רוצה.

גם הסוף של המשנה - 'בטל רצונך מפני רצונו, כדי שיהיה טל רצון אחרים מפני רצונך', מתפרש כהוגן על פי תפיסת מהות הביטחון היסודית, כך: אם אתה תבטל את רצונך מפני רצונו, דהיינו אם תסלק את הרצונות הזרים לרצונו מלבך. אזי הקב"ה יבטל מפניך את רצונם של אחרים - דהיינו את רצונם של אלו שאינם רוצים את רצונו של הקב"ה. בבחינת - 'כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין שנאמר סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא'.

שאלה ו': אדם ששמע או קרא את דברי האלשיך הקדוש, והבין שעניינו של הביטחון כך הוא: בכל עת שחשקה נפשך בדבר מה, תבטח בכל כוח נפשך שהקב"ה ימציא לך רצונך - ובודאי תקבל!

לכאורה על פי דברי הרב, האם ניתן לומר כי אדם זה טעה בהבנה מהו ביטחון?

יבמות, סד, ע"א - לא עסק בפריה ורביה וכו', אבן חנן אמר משום ר' אליעזר, חייב מיתה, שנאמר (במדבר, ג, ד) ובנים לא היו להם, הא היו להם בנים לא מתו. אחרים אומרים, גורם לשכינה שתסתלק מישראל, שנאמר להיות לך לאלקים ולזרעך אחרך, בזמן שזרעך אחרך שכינה שורה, אין זרעך אחרך, על מי שורה, על העצים ועל האבנים. ע"כ. והנה סילוק השכינה מאדם ושרייתה בעצים ואבנים, בפרטות הוא כמ"ש הרמח"ל (תקט"ו תפלות, תפילה ואתחנן) וז"ל, עצים בעלי תורה, אבנים בעלי מצות, עיי"ש. ולפ"ז השכינה ששרתה תחלה על בעלי תורה נעתקת מהם לעצים, והשכינה ששרתה על בעלי מצות, נעתקת מהם לאבנים.

וח"ו בקלקול הגמור, אין זרעך אחרך, אינו רק שאינו עוסק בפריה ורביה, אלא שופך זרעו, שז"ל. וכמ"ש (ב"ר, כו, ד) לרוב על פני האדמה - שהיו שופכים את זרעם על העצים והאבנים. ויתר על כן, לוקח אדם גמור ושופך דמו על עצים ואבנים, כמ"ש (סנהדרין, לז, ע"א) דמי אחיך - שהיה דמו מושלך על העצים ועל האבנים.

ואף חורבן הבית, שהוא סילוק שכינה מביהמ"ק, הוא מקום של עצים ואבנים, ועליו אמרו (איכ"ר, ד, יד) אמרו לאסף, הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר (מזמור לאסף), א"ל מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים והאבנים, ולא שפך חמתו על ישראל.

ושורש חורבן הבית, בט' באב, ע"י מעשה מרגלים, כמ"ש אתם בכיתם בכי של חנם וכו'. ואמרו (משנת ר' אליעזר, פרשה ט) המרגלים שהוציאו שם רע על העצים ועל האבנים. ועיין ערכין (טו, ע"א). וכמ"ש (זוה"ק, ח"ג, רו, ע"ב) מאן הוא מלה דמכלה עצים ואבנים, דא צרעת, דכתיב (ויקרא, יד, מה) ונתץ את הבית את אבניו ואת עצי. ושורש החורבן נעוץ במה שכתוב (קהלת, י, ט) מסייע אבנים יעצב בהם בוקע יסכן בם. ולכך כיון שתחילתו, תחילת בניינו, עצב וסכנה, לכך אחריתו חורבן.

ובתיקון שורה על עצים ואבנים, מדין ביהמ"ק. והיינו ששורה גם על הנפשות וגם על עצים ואבנים יחדיו. ושורש השראת השכינה באבנים בחושן ואפוד, כמ"ש בזוה"ק (ח"ב, רל, ע"א) בשעתא דכהנא רבא הוה שוי אלין תריסא אבניו, ולביש לון בחושנא ואפודא, כדין שריא עליה שכינתא.

כתובות, קיב, ע"ב - ר' חייא בר גמדה מיגדר בעפרה (של א"י), שנאמר (תהלים, קב, טו) כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו. ובירושלמי (שביעית, פ"ד, ה"ז) אמרו, ר' יוסי בר חנינא מנשק לכיפתא דעכו, עד כה היא ארעא דישראל (עכו, נוטריקון עד כאן). ר"ז עבר ירדנא במנוי, ר' חייא בר בא מתעגל בהדא אליסוס דטבריא, ר"ח רבא מתקל כיפי, ר' חנינא מתקל גושייא, לקיים מה שנאמר כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו. ועיין ילק"ש (תהלים, רמז תתנה).

ובתשובות הגאונים (שערי תשובה, סימן עא) איתא, ורבינו האי גאון ז"ל השיב בתשובה שנשאל מאת רבינו אלוף הקדש אביו ז"ל, כשגלה יכניה עם החרש והמסגר ועם הנביאים שהיו עמהם, כשבאו הנביאים לנהרדעא, בנו שם בית הכנסת מעפר ואבנים שהביאו עמהם ממקום ביהמ"ק, שכן כתיב כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו. וקראו לאותו בית כנסת "שף יתיב", כלומר השכינה נסעה ממקדש ושכנה בההוא מקום, עיי"ש. וכן הובא ברש"י בתהלים (שם) ממדרש אגדה. ועיין ר"ה (כד, ע"ב) וברש"י שם.

והיינו שאף שנסתלקה השכינה מדין "בית", אולם נשארה מדין "אבן". אולם אף בזמן ביהמ"ק, היה שכינה מדין בית ואף שכינה מדין אבן. כמ"ש (סוכה, נג, ע"א) אמרו עליו על רשב"ג כשהיה שמח שמחת בית השואבה, היה נוטל אבוקות של אור, וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו, וכשהוא משתחוה נועץ שני גודליו בארץ ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף, ופרש"י שם, לקיים מה שנאמר כי רצו עבדיך את אבניה.

והשראת השכינה באבנים, עי"ז נגלה בהם "כבוד" שכינה, ועי"ז נעשים כבדות. וכמ"ש בתנחומא (שלח, והובא בתוס' כתובות, קיב, ע"א, ד"ה ר"ח) כשעלה ר' חנינא הגדול מבבל, בקש לידע אם נכנס לא"י, והיה שוקל אבנים, כל זמן שהיו קלות אמר עדיין לא נכנסתי לא"י, כיוון שמצאן כבידות, אמר אין אלו אלא אבני א"י, והיה מנשקן וקרא עליהן את הפסוק הזה, כי רצו עבדיך את אבניה.

ויתר על כן הצירוף לעפר ארץ ישראל אף במיתה, כמ"ש הרמ"א (יו"ד, שסג, ס"א) יש נוהגים לתת מעפר א"י בקבר, ויש למנהג זה על מה שיסמוך. ובמעבר יבק (מאמר שפתי כהן, פרק כז) כתב, שאם יהיה לו מעפר א"י ישים תחת המת, בסוד כי רצו אבניה ואת עפרה יחוננו.

■ המשך בעיה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

פנחס | ט-ת

שערם (נתיב פרצוף א"א, פתח כו) וז"ל, שיטבתה הם השערות, כמ"ש בברית מנוחה, ובכתבי הגאון בליקוטים (שערות מותרים המח, כנודע, ושם נעשה נפילת המוחין, נפילת סדר האותיות, ודו"ק), ויטבתה ה"ס שפיפון (גימט') עלי ארח, והוא שרו"ך נע"ל (גימט'), שהוא כחוט השער"ה (גימט'), ושפיפון שמו, ויונק ממים מגולים, עיי"ש. ועיין אור לשמים (עקב, שם). והיכל ברכה (מסעי).

ותיקון נוסף - תפילין, תיקון המוחין, שכתוב בהם ולטוטפות בין עיניך (במקום מוחין), טוטפות, טת-טופן. ותיקון נוסף, קטרת, טת-קר. והיינו שקושרת ומחברת כל האותיות יחד, וזהו טת-קר. לשון קרירות, שהקר מבדיל, כנודע. ועיי הקטרת נקשר ומתחבר כל האותיות יחד. ומתקן האות ת', מת"ו מיתה לת"ו חיים. ואזי עולה אות ת' להתחלה, בבחינת נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן. וזהו עטרות, טת-עור. שעיי תיקון החטא נתקן העור וחוזר לאור, כנודע. וזהו עטרה, כתר בראש צדיק. ועיקר תיקון זה בחדש טבת, טת-ב.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: טבעת, עטרות, יטבתה, טוטפות, קטרת, קטת, עטרת, חטאת, טבת. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

ושעיר עזים אחד לחטאת. חטאת, טת-חא. שורש ט', טוב, כמ"ש (ב"ק, נה, ע"א). וכאשר נופל אות ט', נופל עד סוף האותיות שהוא בחינת ת'. וזהו חטאת. כי החטא בפועל מעשה אסור, אולם שורש הכל באותיות, ולכך שורש הנפילה מאות ט' לאות ת'. והחטאת באה לתקן ולהחזיר האותיות למקומם. וזהו מהלך אחד של תיקון.

ומהלך נוסף של תיקון, הוא טבעת, טת-בע. וכמ"ש חז"ל, גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות שעמדו להם לישראל. ולכך עיי הסרת הטבעת של אחשורוש, נגלה תורה, כמ"ש (שבת, פח, ע"א) הדר קבלוה (את התורה) בימי אחשורוש. והיינו קבלת התורה היא קבלת האותיות כתיקונן. ובשורש היה כן במתן תורה אלא שנפלו בחטא העגל.

ומכח כך חנו במסעות ביטבתה, טת-בתי. והיינו הארת תיקון הטוב. וכמ"ש יטבתה ארץ נחלי מים (עקב, י, ז). ועיין העמק דבר (שם) וז"ל, ומן הגדגדה יטבתה ארץ נחלי מים - אחר שמצליחים בלמוד ישיבות גדוד התלמידים, סר מוסר העוני ומגיעים לעושר וכבוד. ומש"ה נקרא זה המקום השלישי שקבלו עמל תורה יטבתה, עיי"ש. ושם נתקן הפגם של האותיות ששורשו בנחש, דעת דקלקול, שורש כל חטאת. ועיין פתחי

יצא לאור! שו"ת בעניני השנה

מבעל מחבר ספרי "בלבבי משכן אבנה" שליט"א

מדוע האינטרנט הוא הבירור האחרון שמברר מהו בחירתו של כל אחד ואחד האם הוא רוצה להיות מחובר לטוב או לרע, והרי הרצון הפנימי של כל ישראל הוא להיות מחובר לטוב ולרצון ה' ולא עם הרע ח"ו, שכל הרע הוא רק מקרה אצלנו, וכמו שהרב מבאר לנו היטב בספר "דע את עצמך"?

האם ניסיון המדיה והאינטרנט הוא מלחמת גוג ומגוג? האם האינטרנט והמדיה יהיו בטלים קודם שיבוא משיח, או שהמשיח יבטל אותו (או הקב"ה בכבודו ובעצמו)? ואם ביטולו יהיה עיי משיח, האם הוא עיי משיח בן יוסף או משיח בן דוד? מה לענות לאלו שטוענים, שעבודתנו אינה לפרוש מהטכנולוגיה, אלא ללמוד כיצד להשתמש בה בשכל ובאופן מאוזן ובאופן הכשר ביותר, מכיוון שהוא נעשה כבר חלק מהחיים של רוב הדור ואי אפשר לשנות את הדור. ואם כן צריך להפסיק את המלחמה הזו על האינטרנט, בגלל שזה רק גורם רגשי אשמה לאחרים ואינו פועל מאומה?

זאת ועוד בקונטרס החשוב הזה - טעמו וראו כי טוב ה'!

דין איבוד בשאר איסורים ודין איבוד שבע"ז

ונחזור א"כ, לראשית הדברים.

כל דבר בבריאה שמאבדים אותו, אפשר לאבד את ההרכבה שבו, ואז כל כח שבו, חוזר לשורשו, אש לשורשה, רוח לשורשה, מים לשרשם, עפר לשורשו, ויש, להחזיר את הדבר בחזרה לנקודת החלל שבו, זה בעצם ההגדרה של ההבדל שנאמר בין שאר חלקי הרע, לעבודה זרה, הרי יש לנו שאר דברים שגם כן נאמר בהם דין איבוד כעין עבודה זרה, יש דברים שצריכים קבורה, ויש דברים שצריכים כילוי, איסורי הנאה שצריכים כילוי. שם נאמר רק, לקחת את הארבע יסודות שבהם, ולפרק את הרכבתם, וזה הכילוי שבהם.

כמובן, כל דבר ודבר יש לו את צורת כילויו שלו, והדוגמא היסודית למשל, זהו חמץ בערב פסח שיש בו דין של ביעור, ולרבי יהודה אין ביעור חמץ אלא שריפה, ולרבנן מפרר וזורה לרוח, כלומר, 'אין ביעור חמץ אלא שריפה', זה גילוי יסוד האש בעיקרו, "מפרר וזורה לרוח", זה גילוי של יסוד הרוח, "זורק לים", גילוי של מים, "ליבטל ולהוי הפקר כעפרא דארעא", עפר, מסודר מאד ברור, כל הארבע יסודות בצורת הביטול של הדבר.

אבל, זה הביטול שקיים בענפים, יש את ההרכבה, ויש את מציאות הביטול שקיים בקומת הענפים כמו שנתבאר.

אבל השורש של הביטול, הוא ביטול של חלל, לגעת במקום ההעדר, וזה נאמר בשורש של עבודה זרה.

שני החלקים שביסוד הנפש

אם הובנו הדברים בסיעתא דשמיא עד השתא, - שתי הכוחות האלו, כמו שמבואר בדברי רבותינו, הם מרכיבי הנפש של האדם, יש את כח ההרכבה שבנפש, ויש את התשתית של הנפש שיסודה העדר, יסודה חלל. והצורה הברורה, שהרי בשבעים כוחות הנפש שהגר"א סידר בספר על ישעיה, הכח הראשון שהוא מסדר, זה "העדר קודם להויה", ושם מדברים אפילו על נפש בהמית, שהשבעים כוחות שהגר"א מסדר, זה שבעים כוחות בנפש הבהמית, למעלה מכך, יש את כח האדם, המדבר, שתי כוחות שנמצאים מעל גביהם, אבל השבעים הכוחות האלה הם שבעים הכוחות של הנפש הבהמית, ושם, הכח הראשון שהגר"א מסדר זה 'העדר קודם להויה'.

ובעומק, היסוד של 'העדר קודם להויה', הוא לא רק בנפש הבהמית, הוא קיים גם בצומח, והוא קיים גם בדומם, יש חלקים שהגר"א מונה לאחר מכן, שקיימים רק בבעל חי, בנפש הבהמית, והם לא קיימים בצומח, ולא קיימים בדומם, אבל, הכח של 'העדר קודם להויה', הוא קיים גם במציאות של צומח, וגם במציאות של דומם.

ולפי"ז, יסוד הנפש מורכבת משני חלקים כמו שנתבאר, יסוד התשתית, בבחינת 'אבן השתיה שממנו הושתת העולם', ההשתתה של הנפש, על מה היא נבנית - היא נבנית על מציאות של 'העדר קודם להויה', מקום החלל שבנפשו של האדם.

ועל גבי כך, נבנה כל הכוחות, הרכבתם של כל הכוחות, יסודם של הכוחות הם הארבע יסודות כמו שנתבאר, וההרכבה שלהם.

רוב נגיעת נפשם של בני אדם, הוא בחלק השני של הנפש, לא בחלק הראשון של הנפש, בחלק השני, שהוא בבחינת ההרכבה של הנפש, שם בעצם, בני אדם מחליפים הרכבות, מאזנים הרכבות באופנים שונים.

"זה לעומת זה" ב'העדר קודם להויה' שבנפש

אבל הנגיעה בעומק הפנימי, ב'העדר קודם להויה', במקור החלל שבנפש, הוא נגיעה הרבה יותר עמוקה, והרבה יותר שורשית, אבל היא גופא - "זה לעומת זה עשה האלקים, טוב לעומת רע, רע לעומת טוב", כל זמן שהאדם נוגע רק בענפים של הנפש, הוא נוגע בהרכבה של הארבע יסודות, ואז, הוא יכל לגעת בדבר של קדושה, הוא יכול לגעת באיסורי אכילה, הוא יכול לגעת באיסורי הנאה, אבל הכל זה בתוך מערכת ההרכבה, בקדושה, וחס ושלו, בהיפוכו.

אבל, המציאות הפנימית של הנפש, שמושתתת על מקום החלל שבנפש, אם האדם נוגע שם, אז מתגלה "זה לעומת זה" שונה לגמרי. מתגלה לו העומק של הנפש ה'העדר קודם להויה' שבנפש, אבל, מתגלה לו אותו מקום שנאמר על עבודה זרה 'תאבדון', "צריך לשרש אחריה", הוא נוגע בשורש, והנגיעה בשורש של הדבר, זה נגיעה ב'העדר קודם להויה', וה'העדר קודם להויה', הוא שורש העבודה זרה כמו שנתבאר.

וא"כ, בעצם כשאדם נוגע באותו מקום עמוק שבנפש

לאותו מקום עמוק בנפש שהוא נלחם ב'זה לעומת זה', במקום החלל העמוק, וניצח, זה נקרא שהוא מודה בהקדוש ברוך הוא, והוא כופר בעבודה זרה. זהו "מי שכופר בעבודה זרה נקרא יהודי", הוא נוגע בשורש הכפירה שמתגלה, ושם חל מקום ההודאה האמיתית, יהודי, היפך ההודאה היא מציאות של כפירה, והיפך הכפירה היא מציאות של הודאה.

ובעומק, לפי"ז, להבין ברור, כל סדר מהלכי הנפש של האדם בנויים באופן הזה, הם בנויים באופן של שורש הנפש, והם בנויים באופן של התפשטות, הרכבת הכוחות בנפשו של האדם.

ושתי החלקים האלו א"כ, שנתבארו "אבד" ו"תאבדון", שיש מצוה של "אבד" - שנאמר גם בשאר דברים, שנאמר בהם בכל אחד את דיני האיבוד שלו, "יוליכנו לים המלח" וכדו', והחלק הנוסף שנאמר "תאבדון", זה לא רק מצוה פרטית, זה ברור שזה לא יכול להיות מצוה פרטית, כי הרי זה נאמר בעבודה זרה שהיא שורש הכל מצד ההיפך שב'זה לעומת זה'.

הגדרת 'פרט' ביחס ל'כלל'

ויתר על כן, כל מצוה פרטית היא לעולם בהבחנה של "כל מה שהיה בכלל ויצא מן הכלל, לא ללמד על עצמו בלבד יותר אלא ללמד על הכלל כולו יצא", וא"כ, כל פרט בעצם, הוא גילוי של הכלל, רק הוא גילוי של פנים אחד בתוך מציאות הכלל, ועל שם כן הוא נקרא פרט, הוא לא פרט כפשוטו, כשרואים את הפרט בענף, הוא נראה פרט, אבל כשרואים את הפרט בשורש, אז רואים איך הפרט מתגלה כפנים אחד של הכלל, בתוך הכלל עצמו.

זה ההבדל בין פרט לכלל, יש כלל שלמעלה מהפרטים, יש כלל שחובק בתוכו את הפרטים, ורואים איך כל פרט הוא פנים של הכלל, ויש פרט, כפרט לעצמו, שזה ההבחנה של פרט ועוללות שבמתנות עניים שבכרם, דברים שנתפרטו.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מתוך סדרת בלביפדיה עבודת ה'.

של 'העדר קודם להויה', אז הוא מגיע למעמקים של ההבחנה שנקראת "אנכי ה' אלקיך, לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", אז כשהוא זוכה, מתגלה אצלו ה"אנכי" וה"לא יהיה לך".

עומק תפיסת הכפירה

אבל אם ח"ו מתגלה ה"זה לעומת זה", משם מתעוררות מעמקי שאלות הכפירה בנפשו של האדם.

כלומר, כל כפירה כופרת בקיום של דבר, זה הגדרת כפירה, הוא כופר במציאות הדבר, כדוגמת בעל חוב, יש מודה בחוב, ויש כופר, הוא כופר בדבר, ושורש הכפירה נוגעת באותו מקום שהוא כופר בקיום של כל דבר, היא נוגעת במקום החלל, זה עומק המדרגה הנקראת כפירה, היא לא כופרת במשהו פרטי, אלא היא כופרת בעצם המציאות, ואז היא נוגעת במקום שאין שם כלום, זה עומק התפיסה הנקראת כפירה.

'אין' שבנפש ו'אפס' שבנפש

וכאשר האדם נוגע באותו מקום בנפשו, - או שהוא מגיע מצד הקדושה, וחס ושלום, מהצד השני, וכשהוא מגיע מצד הקדושה, אז הוא מגיע למקום ה'אין' שבנפש, ויתר על כן להבחנה של 'אפס' שבנפש, ביטול מוחלט, 'אין' זה הכח השורשי של הארבע יסודות, והוא הנקרא מיסוד הגר"א ובדברי הרמב"ן כידוע, - כח ההיולי שבנפש, ממנו כל צורה, פושט צורה ולובש צורה, ובו, אין צורה, הוא שורש כל הכוחות.

ולמעלה מכך, המדרגה הנקראת 'אפס' - בקדושה, על זה נאמר "אפס זולתנו", ה'אפס', זה מקום ההעדר, "לפני אחד, מה אתה סופר" - זה 'אפס' שבנפש, ה'אפס' שבנפש זה אותו מקום של חלל, זה אותו מקום של העדר, ומצד הקדושה כמו שנתבאר, האדם עולה ל'אין' והוא עולה ל'אפס', ומצד הקלקול, אם אדם נוגע באותו מקום, אז הוא מגיע למציאות של מקום של נגיעה ב'זה לעומת זה', שהוא הבחנת הכפירה.

מדרגת 'איש יהודי'

זה נקרא 'איש יהודי', כמו שדורשת הגמ' במגילה על מרדכי, מהו 'איש יהודי', שכל מי שכופר בעבודה זרה, נקרא יהודי, כלומר, מי נקרא יהודי, מי שהגיע

כתר

תורת המגיד (כי תשא, ד"ה ועתה) כמו משה רבינו שאמר ואם אין מחני וכו', והביא את עצמו לאין באמרו מחני, ובזאת הכל נתקשר למעלה, כאשר אדם מביא את עצמו למדת אין, דאיתא בגמ' (ברכות, לב, ע"א) אין ארי נוהם מתוך קופה וכו'. ונודע בשם הבעש"ט, שבכל מקום אל תקרי אין אלא אין, בחינת אין מזל לישראל, כמ"ש שם (בלק, ד"ה כוכב). וכן במאור עינים (ליקוטים, ד"ה איתא) בשם הבעש"ט. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה ד) ויקבר אותו בגיא, זה בחינת אין וכו', שנסתלק משה בתוך אין סוף בתוך רצון שברצונות, עיי"ש בהרחבה. וכן דורו של משה נקרא דור דעה. ועיין קדושת לוי (שלח, ד"ה וזה אמרו) וזה שאמרו בדור המדבר שהיו במדרגה גדולה, "אין להם", כלומר מה שהיו אין, שלא היו חושבים את עצמם לכלום, והיו תמיד מקשיבים לקול העליון, וזה הביא אותם שיהיה להם חלק לעוה"ב.

חסד

עיין אוהב ישראל (כי תשא, ד"ה ואל בני) נוצר חסד, ר"ל הנו"ן שהיה בשורש ובמקור כשהיו בבחינת אין (בינה) צ"ר - חס"ד. היינו שזו הנו"ן (בינה אחריה חסד) שהיה במקור כל המקורות (אין) צר ציור מדת החסד.

ועוד. חסד בחינת מים. ועיין אוהב ישראל (חקת, ד"ה וידבר) וזהו והוצאת להם מים מן הסלע. והיינו ע"י התדבקותם לבחינת אין.

גבורה

כתיב (בראשית, ז, ח) ומן הבהמה אשר איננה טהורה. טהור בגבורה (עיין פרדס, שער כג, ערך טהור), וזהו איננה שע"י אין נסתלק העדר הטהרה. ועיין קדושת לוי (לפורים, קדושה שניה, ד"ה ודע) וזהו מרי דכיא, כי דכיא לשון טוהר, וכו', וזהו דכיא, אי"ן.

ועוד. כתיב (בראשית, כ, יא) רק אין יראת אלקים במקום הזה.

ועוד. עיין תולדות יעקב יוסף (שלח, ד"ה והנה רמ"ח) והנה בחיבור רמ"ח מצות עשה שהם רמ"ח אברים, עם אי"ן שהוא נגד ל"ת, שס"ה גידים (גבורה) שניהם גימ' י"ש. כללות יש ואין. וכתיב (שמות, יז, ז) היש ה' בקרבנו אם אין, הבדילו יש מאין.

תפארת

עיין ליקוטי מוהר"ן (קסב) כי הרוצה להחכים ידרים, להעשיר יצפין (ב"ב, כה, ע"ב) וכו', אם הוא בתכלית העניות שהוא אין

כתיב (בראשית, כט, ד) ויאמר להם יעקב, אחי מאין אתם. מאין - בא משורש אין, בחינת דע מאין באת, מטפה. בחינת והחכמה מאין תמצא, כתר. מדרגת אין. ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון ע, קכז ע"א) אי"ן, א - כתר עלאה. י - חכמה. ן - בינה. וכן שם (תיקון מב, פא, ע"ב) ההוא אמון מופלא ומכוסה דאיהו אין כליל תלת ספירין. א - כתר. י - חכמה. ן - בינה. ועיין של"ה הק' (תורה אור, כא) כי שם אין בכתר לא יוצדק בפשיטותו אלא בהצטרפותה לחכמה ולבינה וכו' שאין השגה לתחתונים בה כלל, לא יתחייב בה שום השגה בבחינתו אל המאציל אלא בבחינתו אל הנצאל, שהוא שיתופו עם החכמה והבינה, נקרא אי"ן. ועיין ליקוטי הגר"א (א"ב, א) י', כוללת י"ג אותיות שאחריה, חכמה, משפיע לבינה י"ג תיקונים. ן, בינה, כוללת ט שאחריה, משפיע לז"א ט' תיקונים. א, כתר, כולל שניהם כל אותיות שאחריה לכך בו כ"ב תיקונים. ועיין פע"ח (שער השבת, פכ"ג) שבחינת אין נקרא כ'. בחינת עשרים גימ' כתר.

חכמה

פעמים החכמה נקרא אין, חכמה מאין תמצא. מן הכתר הנקרא אין, ואף היא נקראת אין. עיין תורת המגיד (בלק, ד"ה דרך כוכב) אי"ן שהיא חכמה בחינת אל תאמר אין אלא אין בפתח, שהוא ניקוד החכמה. משא"כ כתר, קמץ. וכן (שם, עקב, ד"ה כי) ותבא לבחינת אין שהוא חומר היולי שהוא בחינת חכמה כנודע, עכ"ל. והשורש מפני שבעקודים בהתפשטות שניה נכנס אור החכמה בכלי הכתר. וכן עיין תולדות יעקב יוסף (בא, ד"ה ובזה) ולקשר אני מלכות, אל מחשבה שנקרא אי"ן. ועיין עבודת ישראל (תרומה, ד"ה בהפטרות) חכמה אותיות כח-מה, ר"ל שהסתכל תמיד שהוא כח-מה, ר"ל אין. ועיין קדושת לוי (ליקוטים, ד"ה והנה יש) והנה יש אי"ן, ויש שכל אשר משיג ומסתכל באי"ן.

בינה

בינה לשון בין זה לזה, ביני ובינה. וכל לשון "אין בין" בבינה. כגון (ברכות, לד, ע"ב) אין בין עוה"ז לימות משיח. וכן כל "אין בין" שבפ"ק דמגילה, ועוד רבות.

ועוד. בינה בחינת ענוה. ועיין תולדות יעקב יוסף (קרח, ד"ה ובזה) כאשר מתגאה, אז מסתלק י' מן אני - אין, ונשאר אין.

דעת

משה - דעת, עולה עד הכתר, אי"ן. עיין קדושת לוי (ליקוטים, ד"ה והנה) כי דעת הוא באין, ואין לחושבו בספירות. ועיין

ע, ע"ב) ומעטרא דאדנ"י אתקרי אין, דאתרמיזו באדנ"י דאסהיד עליה דאיהו אחרית עד אין סוף ותכלית. ועיין גר"א (ליקוטי הגר"א, א"ב, א) א' עד י', ט' אותיות, א' עד נ', י"ג אותיות, עכ"ל. וזהו אני - אי"ן שהוא במלכות, כתר מלכות שבה כ"ב אותיות וכוללת כל התיקונים.

ובחינה הפוכה, עיין כתונת פסים (שלח, ד"ה וז"ש מה) וצריך תפלה לעשות מן אי"ן, אני, כמו שביאר מורי. והיינו המשכת מן אין לאני, עכ"ל. ובמשה כתיב (דברים, ד, כב) כי אנכי מת בארץ הזאת, אינני עובר את הירדן. כי עבר בסוד האין ולא בסוד היש. כי נסתכל וראה את אי". ואצל משה שהוא טוב עין, זהו אין - עין.

ועיין אגרא דכלה (לך לך, ד"ה והנה) בהגיע האדם למדרגת אני, יוכל להתבונן סוד האין.

נפש

עיין קדושת לוי (לך לך, ד"ה והנה) והנה בעובד ע"י מצות ומעשים טובים, ג"כ יש בהם בחינת אי"ן, היינו מה שעושה נחת רוח לבורא, הוא בחינת אין, עכ"ל. כי עושה לשם רוח. כלומר נפש לשם רוח זהו אין של נפש.

רוח

רוח נשברה, בחינת אין.

נשמה

עיין עבודת ישראל (ליקוטים לאבות, פ"ג, מ"ה) וצריך אתה לדעת בעין שכלך שנשמה באה מתחת כסא הכבוד ממקום שנקרא אין.

חיה

עיין תורת המגיד (נ"ך, יהושע, ד"ה כי) מעיין החכמה הוא אין. מאין תמצא.

יחידה

יחידה אין וביטול ביחס ליחיד - א"ס. וע"ש כן נקראת יחידה לשון נקבה ליחיד - זכר.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

ממש, אזי אינו עומד בשום צד (דרום - חסד, צפון - גבורה), כי א"א לומר עליו שהוא בצפון או בדרום מאחר שהוא אין ואפס ממש, ע"כ אפשר שיהיה תורה וגדולה במקום אחד, כגון משה רבינו ע"ה ורבנו הקדוש, עכ"ל. שהוא בבחינת ת"ת שכולל קצוות. ושורשו בכתר. ומעין כך בתורת המגיד. ועיין אגרא דכלה (וישב, ד"ה וישב) יעקב - להיותו יושב בארץ כנען, לשון הכנעה, שהגיע למדת האין ושם אין קצוות ניכרות, והימין והשמאל כאחד.

נצח

כתיב (בראשית, ה, כד) ויתהלך חנוך את האלקים ואינו כי לקח אותו אלקים. ועיין מעבר יבק (א, פרק כ) שחנוך בחינת נצח דחכמה. ולכך עלה לנצחיות.

הוד

השתחוויה, בחינת ביטול, הוד. ועיין קדושת לוי (וירא, ד"ה וכן התורה) וכן התורה לא נתנה אלא בהשתחוויה, דהיינו ע"י אין, שנדבקו באין והיו יכולין לקבל את התורה. ועיין שם (דברים, ליו"כ, ד"ה וידוע) וידוע יום הכיפורים אינו מכפר עד שיכניס עצמו לגדר האי"ן, וכו', ואפשר שזהו כוונת השתחוויה של יו"ה"כ של כה"ג בקדשי הקדשים, עכ"ל.

יסוד

צדיק. ועיין עבודת ישראל (וישלח, ד"ה ועל פניה) הצדיק שהוא בחינת אין. וכתיב (בראשית, לז, כט) והנה אין יוסף בבור.

ועוד. יסוד, מדת שלום. ועיין אוהב ישראל (שלח, ד"ה ועתה יגדל) כי בחינת אין הוא הגורם היות שלום ביניהם בפמליא של מעלה, ונעשה שלום בין האותיות, הגם שהיו הפכיים ומתנגדים זה לזה בטבעם אשר הטביע בהם יוצר בראשית.

ועוד. יסוד - יוסף. ועיין בת עין (וישב, ד"ה וזהו) כתנת פסים, פסים מלשון אפס ואין, ור"ל שהיה בו בחינת אפס, בחינת אין (וכבר הוזכר לעיל, אפס - עתיק, אין - אריך. ובתורת מהר"י סרוג יש ג' מדרגות, עתיק, אין, אריך).

מלכות

עיין תולדות יעקב יוסף (שלח, ד"ה ונדע כי) שם אדנות במלכות, והשורש הוא אותיות אי"ן (אין - ד - ד - אדנ-י) שהוא כתר מלכות, בסוד אני ראשון (כתר) ואני אחרון (מלכות) ונתחבר עם אות העיקרי דמלכות ונעשה אדנות. ועיין זוה"ק (הקדמה, ו, ע"ב) שכונתא תתאה (מלכות) אדני, מתתא לעילא, מן אני עד אין. ועיין עוד זוה"ק (זהר חדש, תיקונים,

מילון ערכים בקבלה ■ עיגול

עיגולים ויושר, פתח א) וז"ל, הנהגת העיגולים היא הנהגה טבעית כללית (השגחה כללית) שמאפשרת את קיום הבריאה, בבחינה זו השפע נשפע לכולם בשווה כדי שכל נברא יתקיים במדרגתו, עכ"ל. ובפרטות כתב כן לגבי עיגולי אדם קדמון, אולם השורש הוא עיגול אור א"ס הסובב שמקיף לכל העולמות בשווה, שמאיר בתוך החלל שצורתו עיגול, ומאיר לעיגולים שבתוך החלל, והבן מאוד. עיין ליקוטי צמח צדק (ערך ארץ, אות ה, וערך חופה, וערך עיגול, ועוד).

ביאור נוסף היות הצמצום עגול, נתבאר בפתחי שערים (נתיב הצמצום, פתח ה) וז"ל, ונמצא שכל המציאות הוא בגדר נקודה (שצורתה עיגול) ומרכז לגבי אור א"ס בעצמו הסובב אותו מכל צד, והכוונה בזה כמו שאנו רואים בעיגול שנקודת אמצעיתו (שצורתה עיגול גופא) הוא המרכז, הוא בתכלית הקטנות שאפשר להיות, ואינו אלא מחשביית לבד, וכו', ונמצא שהנבראים הם רחוקים מא"ס הממציאם תכלית ההרחק שיכול להיות, שהרי זהו ההפרש ביניהם, שא"ס הוא בלי גבול ושיעור, והם בגבול ושיעור, עכ"ל.

וביאור נוסף מצינו בלשם (ספר הדע"ה, ח"א, דרוש ה, סה) וז"ל, ולכן מתעגלים העיגולים שלו לכל העולמות כולם בכל סיבותם, כי ממנו יצאו וכן הם נשפעו ממנו תמיד, ואילו ישונו וייתחדו בו כולם (שזה צורת עיגול שהכל שב לתחלתו, נעוץ סופן בתחילתו ותחילתו בסופן) ובאשר שאין השוואה בכל מה שנוגע לזולתו כמו השוואת עיגול, לכן מתעגל סביבות כולם, כדי שיחזרו ויכללו כולם ע"י לחד, עכ"ל.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

זה לשון העץ חיים (שער א, ענף ב) ונודע בחכמת השיעור שאין תמונה כ"כ שווה כמו תמונת העיגול, משא"כ בתמונת מרובע בעל זוויות בולטות, וכן תמונת המשולש וכיוצא בשאר התמונות, וע"כ מוכרח הוא להיות צמצום הא"ס בבחינת עיגול, והסיבה הוא בעבור שהוא שווה בכל מידותיו, עכ"ל. וסיבה זו מחמת מהות הא"ס, שהוא שווה. ובדקות, עיגול הוא הויה אחת בלתי מתחלקת לחלקים.

ועיין צמח צדק (ערך עיגול). סיבה נוספת, כי האין סוף, פועל "בצורה" של א"ס, וצורת עיגול אין לה סוף, ולכך פעל דוקא ע"י עיגול. וכמ"ש בראב"ד (ספר יצירה, פרק א, משנה ה) וז"ל, וידוע שהעיגול אין לו ראשית ואחרית מצד עיגולו, עכ"ל. ועיין פרדס רימונים (שכ"ג, פט"ז) שעיגול אין בו תפיסה כלל.

סיבה נוספת נתבארה בעץ חיים (שם) וז"ל, עוד יש סיבה אחרת, והוא בעבור הנאצלים אשר עתיד להאצילם אח"כ בתוך המקום החלל ההוא הריק והפנוי כנ"ל, והענין הוא כי בהיות הנאצלים בתמונת אשר עתיד עתה להאצילם אח"כ בתוך המקום החלל ההוא הריק והפנוי כנ"ל. והענין כי בהיות הנאצלים בתמונת העגולים, הנה אזי יהיו כולם קרובים ודבוקים בא"ס הסובב אותם בהשוואה אחת גמורה, והאור והשפע הצריך להם יקבלום מן א"ס מכל צדדיהם בשיקול אחד, משא"כ אם היו הנאצלים בבחינת מרובע או משולש וכיוצא בשאר תמונות, כי אז היה בהם זוויות בולטות קרובות אל הא"ס יותר משאר צדדיהם ולא היו מקבלים אור א"ס בהשוואה אחת, עכ"ל. וזהו טעם העיגול לצורך הנאצלים. ומהות השפע שמקבלים בהשוואה, נתבאר בפתחי שערים (נתיב

נא לשמור על קדושת הגליון

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה' פנימית

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ ארה"ב 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829

שאלות בכל תחומי החיים יתקבלו בברכה בכתובת rav@bilvavi.net

או בפקס: 03-548-0529 [בשליחת שאלה בפקס, במספר הפקס שאליו תוחזר התשובה,

נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-הקולי של הפקס]